

Скасування та зміна заповіту – це форми волевиявлення заповідача. Цим вони відрізняються від недійсності заповіту, яке пов'язане не з волею, а зумовлено дією норм законодавства про недійсність правочину.

Зміст ст. 1254 ЦК України дозволяє дійти висновку про встановлення двох способів, за допомогою яких заповідач може скасувати заповіт:

- 1) скласти новий заповіт, який скасовує попередній;
- 2) подати окрему заяву про скасування заповіту.

У першому випадку скасування заповіту є частиною нового заповіту. Та навіть коли новий заповіт не містить прямої вказівки про скасування попереднього заповіту, за приписами ч. 2 ст. 1254 ЦК України заповіт, який було складено пізніше, скасовує попередній заповіт повністю або в тій частині, в якій він йому суперечить.

У другому випадку спадкодавцем вчиняється скасування заповіту шляхом подання відповідної заяви про це. При цьому ст. 1254 ЦК України прямо не встановлено, як саме оформлюється така дія заповідача. Стаття 57 Закону України «Про нотаріат» від 02.09.1993 № 3425-XII лише містить застереження, що справжність підпису на заяві про скасування заповіту має бути нотаріально засвідчена.

Зміна заповіту здійснюється лише складенням нового заповіту, оскільки важко уявити процедуру зміни окремого заповідального розпорядження шляхом подання заяви про це. У будь-якому випадку, зміна заповіту шляхом подання відповідної заяви в ЦК України не передбачена. Хоча у ст. 57 Закону України «Про нотаріат» від 02.09.1993 № 3425-XII допускається подання нотаріусу, завідуючому державного нотаріального архіву, посадовій особі органу місцевого самоврядування поряд із заявою про скасування заповіту, також і заяви про зміну заповіту.

Список бібліографічних посилань:

1. Цивільний кодекс України. Науково-практичний коментар (пояснення, тлумачення, рекомендації з використанням позицій вищих судових інстанцій, Міністерства юстиції, науковців, фахівців). Т. 12: Спадкове право/за ред. І. В. Спасибо-Фатєєвої. Харків: ФО-П Колісник А. А., 2009. 544 с.
2. Ромовська З. В. Українське цивільне право. Спадкове право: підручник. Київ: Алерта; КНТ; ЦУЛ, 2009. 264 с.
3. Про судову практику у справах про спадкування: постанова Пленуму Верховного Суду України від 30.05.2008 № 7 // БД «Законодавство України»/ВР України. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0007700-08>.

Одержано 15.04.2017

УДК 330.322

Юлія Олександрівна Світлична,

*голова Харківської обласної державної адміністрації,
кандидат наук з державного управління*

ДЕРЖАВНА ІНВЕСТИЦІЙНА ПОЛІТИКА: ПИТАННЯ СЬОГОДЕННЯ

Головною передумовою забезпечення гідного життя кожного громадянина є побудова сильної та сучасної європейської демократичної держави, що передбачає

новий якісний рівень надання публічних послуг населенню, розвиток сучасної інфраструктури, створення сприятливого інвестиційного клімату. Сучасний інвестиційний процес передбачає перехід до якісно нової системи регулювання, яка має функціонувати на основі принципів та критеріїв економічної безпеки.

Держава об'єктивно змушена активніше впроваджувати механізм інвестиційного гарантування економічної безпеки, спрямовувати його на взаємоузгоджену реалізацію національних економічних інтересів, формувати необхідні, в тому числі ринкові, умови саморозвитку інвестиційних процесів відповідно до внутрішніх та міжнародних викликів [1].

Із цього приводу варто враховувати позицію вчених, які розглядають державну інвестиційну політику як комплекс заходів щодо підвищення рівня залучення наявного інвестиційного потенціалу до процесу відтворення, створення оптимальних умов для вкладення інвестицій, забезпечення стійкого соціально-економічного розвитку країни на основі використання перспектив здійснення спільної інвестиційної діяльності держави та приватних суб'єктів підприємницької діяльності [2].

Водночас провадження ефективної державної інвестиційної політики зумовлюється ускладненням соціально-інституційної структури суспільства та її винятковою роллю у забезпеченні нормального перебігу соціально-економічних процесів, яка пов'язується з тим, що: державна інвестиційна політика виступає чинником цілеспрямованого проведення модернізації виробництва, забезпечуючи зростання ВВП та обсягів виробництва, фактором соціальної стабілізації, забезпечуючи зайнятість населення, чинником підтримки рівноважного стану національної економіки; гнучка система інвестиційних цілей, завдань та механізмів їх реалізації, встановлених з урахуванням як потреб сьогодення, так і перспектив соціально-економічного розвитку в майбутньому, дозволяє державі, з одного боку, реалізувати свої функції у сфері сприяння економічному зростанню, а з іншого, – здійснити продуктивну координацію роботи державних і недержавних структур щодо забезпечення ефективності виробництва та формування необхідної якості соціального середовища [2].

У зв'язку з тим характер інвестиційної політики визначається межами державного втручання в економічні процеси, ступенем ув'язки цієї політики з іншими державними інститутами, до яких належать податкова, фінансово-кредитна, амортизаційна, ліцензійна та цінова політика, політика доходів і зайнятості, залучення іноземних інвестицій, а також правове поле та загальний адміністративний устрій.

У свою чергу, раціональна й ефективна інвестиційна політика в сучасних умовах має відповідати певним вимогам і насамперед бути перспективною, що характеризується такими чинниками: має забезпечити об'єктивно достатній для розвитку економіки в цілому, виробничих галузей і соціальних витрат рівень інтенсивності капітальних вкладень, тобто спочатку стимулювати вихід з економічних депресій, а потім не допускати «перегріву» економіки; у частині державних вкладень вона має ґрунтуватися на суворо збалансованих бюджетних і позабюджетних асигнуваннях і стимулювати цілове та ефективне використання інвестиційних ресурсів з урахуванням інфляції; покликана забезпечити нормальні цивілізовані умови для приватних інвесторів як у частині створення інвестиційних можливостей, так і стимулювання інвестиційних намірів, що забезпечує відмову від фіскальних принципів податкової політики і переорієнтацію на досить тривалі та стійкі інвестиційні пріоритети [1; 3].

В остаточному підсумку варто виокремити декілька основних пріоритетів щодо державної інвестиційної політики, яка повинна сприяти збільшенню обсягів інвестиційних ресурсів і підвищенню ефективності їх використання. Серед них слід назвати: по-перше, удосконалення механізмів та інструментів державної політики, спрямованих на розширення інвестиційного потенціалу й активізацію інвестиційної діяльності підприємств; по-друге, суттєве підвищення ефективності державного інвестування на основі чіткого визначення вичерпного переліку інвестиційних пріоритетів з метою уникнення розпорошення інвестиційних ресурсів, а також широкого запровадження реалізації проєктів на засадах державно-приватного партнерства; по-третє, поліпшення інвестиційного клімату шляхом удосконалення загального та спеціального інвестиційного законодавства, підвищення рівня захисту інтересів приватних інвесторів, посилення заходів протидії корупції у сфері інвестиційної діяльності.

Цивільно-правова наука має зробити свій внесок у розуміння поняття інвестицій та інвестиційної діяльності, впливу інвестицій на розвиток економіки, забезпечення реалізації цивільно-правових відносин, що виникають у процесі інвестиційної діяльності.

Список бібліографічних посилань:

1. Дацій Н. В. Інвестиційна політика як фактор гарантування економічної безпеки. *Державне управління: удосконалення та розвиток*. 2010. № 8. URL: <http://www.dy.nayka.com.ua/?op=1&z=162>.
2. Гриценко Л. Л. Державна інвестиційна політика: сутність, цілі та завдання. Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. Економічні науки. 2012. Вип. 22 (2). С. 89–95. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Npkntu_e_2012_22%282%29__17.
3. Пріоритети інвестиційної політики у контексті модернізації економіки України: аналіт. доп./Нац. ін-т стратег. дослідж.; А. П. Павлюк, Д. С. Покришка, Я. В. Белінська та ін. Київ, 2013. 48 с. URL: http://www.niss.gov.ua/content/articles/files/ynvestyc_polityka-5b7ef.pdf.
4. Пшенична В. П. Формування моделі реалізації державної інвестиційної політики економічного зростання України. *Ефективна економіка*. 2010. № 9. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=328>.
5. Музиченко А. С. Державне регулювання інвестиційної діяльності: монографія. Київ: Наук. світ, 2001. 345 с.

Одержано 12.05.2017

УДК 347.1

Ольга Володимирівна Сидоренко,

старший викладач кафедри інформатики

та інтелектуальної власності Національного технічного університету

«Харківський політехнічний інститут»,

кандидат юридичних наук

ТЕСТ ЩОДО ВИЯВЛЕННЯ УМОВ НАДАННЯ ПРАВОВОЇ ОХОРОНИ ВІНАХОДАМ, ПОВ'ЯЗАНИМ З КОМП'ЮТЕРНОЮ ПРОГРАМОЮ

Відомо, що процес встановлення умов патентоздатності винаходу, пов'язаного з комп'ютерною програмою, містить значний суб'єктивний елемент, оскільки його оцінювання